

ФРИЛАНС ЯК ВИД ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Халаїмов І.І., гр. Е-27

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **О.А. Круглова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

За даними Державної служби статистики України, у період 2010–2019 рр. чисельність населення працездатного віку скоротилась з 19,1 млн осіб у 2010 р. до 17,4 млн осіб у 2019 р. Також відзначено зменшення середньооблікової чисельності штатних працівників (з 10,3 млн осіб у 2010 р. до 7,4 млн осіб у 2019 р.), зростання коефіцієнта обороту зі звільнення робочої сили з 27,7% у 2010 р. до 32,7% у 2019 р. На відміну від негативних тенденцій ринку праці ринок фрилансу в Україні зростає. За опублікованими даними (Статистика ринку фрилансу в Україні за 2019 р., режим доступу: <https://hi-tech.ua/statistika-gynka-frilansa-v-ukraine-za-2019-god/>), чисельність фрилансерів збільшилась на 55,0% з 320 тис. осіб у 2018 р. до 495,0 тис. осіб у 2019 р., кількість проєктів – на 20,0%.

Фриланс є одним із видів самозайнятості населення, особливостями якого є віддалена робота, використання електронних засобів спілкування із замовником. Фрилансер не є співробітником підприємства. Водночас може працювати у команді над реалізацією певного проєкту. Основними перевагами фрилансу є незалежність працівника від менеджменту підприємства, що знижує ризики конфліктів і спротиву працівника у разі незбігу його особистісних цінностей з умовами праці на підприємстві. Також до переваг фрилансу слід віднести високий рівень оплати праці. За опублікованими даними, середня годинна ставка за видами робіт становить 15–28 дол. США залежно від виду виконаних робіт (Як фрилансеру вижити у 2020 р., режим доступу: <https://adsider.com/ru/kak-frylanseru-v-zhyt-v-2020-hodu/>).

Недоліками фрилансу для працівника є ненормований робочий день, відсутність межі між роботою та відпочинком, а також ризик неотримання плати за виконану роботу. Для зниження ризиків щодо оплати праці та певного унормування робочого часу фрилансер реєструється та знаходить замовлення на фриланс-біржах. В Україні найбільш відомими є фриланс-біржі Freelancehunt, Freelance.Ua, Kavanchik.ua, Free-lance.ua, які не тільки беруть на себе функції перевірки фрилансерів, що знижує ризики замовників, але й забезпечують монетизацію результатів роботи фрилансерів.